

Glas in lood naar huis

Het raamwerk van Jongerius weg bij Defensie

UTRECHT • Het 60-delige glas-in-loodpaneel dat tot 1969 in het kantoor van Villa Jongerius hing, is gisteren verwijderd uit het defensiekantoor op het Overste den Ouden terrein in Utrecht. Zodra Jongerius' kantoor in ere hersteld is, keert het oorspronkelijke glas terug.

FLEUR REIJNGOUDT

Het raamwerk bestaat uit zestig delen die allemaal een eigen verhaal vertellen over het leven van zakenman Jan Jongerius. Van een Utrechtse garage tot een Afrikaans tafereel met kamelen. In totaal bijna 7 bij 5 meter aan levensverhaal gaat terug naar huis.

Een spannende operatie, vindt glazenier Sven van den Hout (33). „Je moet eerst voorzichtig de stopverf afslaan zodat het paneel uit de sponning kan.” Hij heeft nog geen ruit laten vallen, maar er zijn er wel een paar licht beschadigd.

Van den Hout werkt voor Glasatelier Hagemeier uit Tilburg, waar het raamwerk eerst een jaar of twee in houten kisten zal worden opgeslagen.

„Pas als het voormalige hoofdkantoor van Jongerius, een rijksmonument uit 1936, volledig is gerestaureerd, zullen de ramen onder lichtbakken worden gehouden om de eventuele schade te bekijken en vervolgens te verhelpen,” zegt Willem ter Steege (64), die als directeur van de Stichting Vrienden van het Jongeriuscomplex verantwoordelijk is voor de restauratie en herbestemming van het Jongeriuscomplex aan de Kanaalweg in Utrecht.

KADO

Zakenman Jan Jongerius kreeg het raamwerk in 1939 cadeau van personeel en enkele vrienden ter ere van zijn 25-jarig huwelijk en het 25-jarig bestaan van zijn carrosseriebedrijf Jan Jongerius NV. Daarnaast bezat hij een aantal Fordgarages en plaatste hij de pompen voor Texaco.

De zakenman bewoonde de villa, inmiddels ook een rijksmonument. Toen zijn bedrijf in 1955 failliet ging, kocht Defensie het hele Jongerius-

Werner de Cort (40) van Glasatelier Hagemeier wrikt een glas-in-loodpaneel uit het kozijn van het defensiekantoor. Het paneel vertelt het verhaal van zakenman Jan Jongerius. FOTO RUUD VOEST

complex. Het ministerie van Defensie verplaatste het glaspaneel in '69 naar het toentertijd nieuwe hoofdkantoor op het Overste den Ouden terrein.

„Dankzij de bescherming van het dubbelglas in het nieuwe onderkomen is het 72-jaar oude glas in lood nog in goede staat,” zegt Ter Steege.

Het plafond van Villa Jongerius, ook van glas in lood, heeft het er duidelijk minder goed vanaf gebracht. „Inmiddels is het hele plafond gerestaureerd en kan het teruggeplaatst worden,” aldus de directeur van Stichting Vrienden van het Jongeriuscomplex.

DEFENSIE

Het ministerie van Defensie heeft de glas-in-loodramen van Jongerius in juni 2010 geschonken aan de stichting van Ter Steege. Afgelopen september zijn de Vrienden van het Jongeriuscomplex ook eigenaar geworden van het voormalige hoofdkantoor.

Kapitein ter zee Van Rede van de

Dienst Vastgoed Defensie West was bij de overdracht aanwezig. Ook gisteren nam hij een kijkje bij het demonteren van het raamwerk. „Het zou zonde zijn als dit verloren zou gaan.”

Defensie gaat het terrein aan de Overste den Oudenlaan verlaten. Tegenover stadion Galgenwaard heeft het ministerie een nieuw complex: de Kromhout Kazerne.

„De grond die Defensie achter-

laat, zal worden overgedragen aan de gemeente Utrecht. Er komt woningbouw,” zegt Ter Steege.

Maar de Stichting Vrienden van Jongerius, inmiddels eigenaar van het hele Jongeriuscomplex, blijft bestaan om de villa, de tuin en het kantoor een openbare culturele bestemming te geven.

Meer informatie op jongeriuscomplex.nl

Het Jongeriuscomplex: villa, kantoor en tuin

UTRECHT • De renovatie van het Jongeriuscomplex is in volle gang. De witte villa aan de Kanaalweg wordt omgetoverd tot restaurant, expositieruimte en concertzaal. Ook voor een proeverij, een streekmarkt of een huwelijk is het voormalige woonhuis van Jan Jongerius in de toekomst te bezoeken. De natuurhistorische tuin om de villa wordt ook onder handen genomen. De sloot loopt symmetrisch om de villa en is afgebakend met bloembakken.

Een brug verbindt de villa met het voormalige kantoor. Het hoofdkantoor, een rijksmonument uit 1938, is het derde deel van het Jongeriuscomplex. In de entree van het kantoor, achter de rozemarmen trap, zitten nu nog zestig glasplaten. Als het monument is opgeknapt, zullen de gewone ramen plaatsmaken voor het originele glas-in-loodpaneel dat in 1969 door Defensie is verwijderd. Stichting Vrienden van het Jongeriuscomplex hoopt in 2013 helemaal klaar te zijn.

EVEN VRAGEN AAN

Daantje Meuwissen, promovenda

‘Ridderorde uit 1200 is nog steeds actief’

Aan de hand van de portrettenreeks die in het Duitse Huis op de Springweg in Utrecht hangt, is

Daantje Meuwissen heel veel te weten gekomen over de Ridderlijke Duitse

Orde die al sinds 1190 bestaat. De landcommandeurs bestaan nog steeds en laten nog steeds portretten schilderen. Meuwissen is gisteren gepromoveerd op haar onderzoek naar de adellijke weldoeners.

In het Duitse Huis hangt dus een ononderbroken reeks van alle landcommandeurs van deze orde sinds 1200?

„Ja, maar er werd bijvoorbeeld pas rond 1580 begonnen met de serie. Toen zijn ze helemaal teruggegaan tot het begin van de Orde in 1200. Dat zijn dus fictieve portretten, want die mensen waren er allang niet meer. Later is het ook wel eens gebeurd dat er een tijdje geen portretten van de leiders gemaakt werden, maar dat werd later dan altijd goedgemaakt.”

Waarom vond de Orde die portretten zo belangrijk?

„Het was een noodkreet. Ze begonnen ermee vlak voor de Reformatie. De van oorsprong katholieke orde wilde heel graag aantonen hoe belangrijk zij waren, en deed dat door alle voorgangers te portretteren om te laten zien hoe lang ze al bestond.”

En dat werkte dus, want ze bestaat nog steeds?

„Jazeker. Het kapittel, dat bestaat uit twaalf heren, komt nog elk jaar bij elkaar. Het is een vermogensfonds, en in plaats van voor het christendom te strijden, zoals ze dat vroeger deden, strijden ze voor christelijke idealen. Ze zijn van 1808 tot 1995 weg geweest uit Utrecht, maar sinds 1995 zitten ze weer op de Springweg. Vroeger was het hele complex van Hotel Karel V van de Orde, nu nog maar een stukje.”

Waar kan ik me aanmelden?

„Dat kan niet zomaar. Je moet bijvoorbeeld van heel oude adel zijn, van voor 1795. Daar is er niet zoveel meer van in Nederland. Tegenwoordig is er ook een soort ballotagecommissie. Je moet wel een beetje verstand hebben van geld. En je moet man zijn, vrouwen worden niet toegelaten. Een van de portretten is geschilderd door een vrouw, dat is een grote uitzondering.”

LAURA ROMANILLOS

DE MIDDENHOF
RESTAURANTS EN MEER

Restaurant-herfst-menu
Rouleau van Hertzenham met vijgencompote

Heldere wildbouillon met bospaddestoelen

Zuid-Afrikaanse springbokfilet met rode portsaus

Parfait van gecarameliseerde hazelnoten en slagroom

€ 34,50

Bovenstaande aanbiedingen zijn uitsluitend op reservering!
Telefoon 030-6033771 of info@demiddenhof.nl

‘Meer ruimte voor bedrijven Putkop’

HARMELEN • De gemeente Woerden wil een poging wagen bedrijventerrein De Putkop bij Harmelen extra ruimte te geven.

Burgemeester en wethouders hebben de wens hiertoe bij het Utrechtse provinciebestuur op tafel gelegd.

De ondernemers en de Kamer van Koophandel hebben deze zomer om extra ruimte gevraagd, omdat De Putkop langzamerhand vol is. Er is vooral behoefte aan extra vierkante meters voor stalling van bedrijfsauto's, opslag en productie op het bedrijventerrein.

Met een beperkte verschuiving van de oostgrens van de Putkop ontstaan wat extra hectares waarmee veel knelpunten kunnen worden opgelost.

Zo kunnen bijvoorbeeld bedrijven die nu klem zitten, naar een andere plek verhuizen waardoor 'schuifruimte' ontstaat.

B en w willen een schets maken voor de hele noordrand van Harmelen, waarin groen, wonen en werken in dit gebied goed op elkaar zijn afgestemd.

Daarin komt ook de vergroting van De Putkop aan bod.